

US 111/10 Lønnsvilkår for rektor

ePhortesak: 2010/3387
Møtedag: 28.10.2010

Saksansvarlig: personaldirektør Halfdan Hagen
Informasjonsansvarlig:

Saken gjelder

Godtgjøring av vervet som valgt rektor fra neste valgperiode.

Bakgrunn

Saken legges frem av styrets lønnsutvalg som består av styremedlemmene Christina Ullenius og Gunnar Berge. Det ligger til utvalgets mandat å ta opp saker som gjelder lønnsvilkår for den øverste ledelse.

Kunnskapsdepartementet (KD) har i brev av 23.12.2008 fastslått at rektorene ved UiS og UiA skal godtgjøres i samsvar med den sentrale avtalen som gjelder de statlige høyskolene og kunsthøyskolene. Dermed kan ikke gjeldende ordning for avlønning av rektor videreføres i neste valgperiode fra 1. august 2011. Siden prorektors godtgjøring er knyttet til rektors, så må også den vurderes på nytt.

Vurdering

KDs brev innebærer at rektorgodtgjørelsen ved UiS skal være kr 230 000 per år. Dette kommer i tillegg til lønnen som vitenskapelig ansatt. Nåværende rektor har en godtgjørelse på kr 402 510 per år. Lønnsutvalget vurderer det som uheldig å redusere rektors samlede lønn og har derfor foreslått at styret kan ha mulighet til å forhandle om lønnsøkning for rektors lønn som vitenskapelig ansatt for å komme opp på tilsvarende nivå som i dag. Tilsvarende vurdering er lagt til grunn også når det gjelder prorektors godtgjørelse.

Forslag til vedtak

1. Fra neste valgperiode gis det et tillegg for rektorvervet i samsvar med Kunnskapsdepartementets brev av 23.12.2008, kr 230 000 per år. Om nødvendig tas det opp forhandlinger etter Hovedtariffavtalen pkt. 2.3.4 for å øke lønnen i den faste stillingen slik at den samlede lønnen for rektor blir om lag som nå. Den bør være på linje med lønnen for rektor ved institusjoner av tilsvarende innretning og størrelse.
2. Rektor skal ha høyere lønn enn universitetsdirektøren. Lønn for universitetsdirektøren fastsettes som nå.
3. Det inngås forhandlinger om ny særavtale for avlønning av prorektor hvor det legges til grunn at ordningen med 80 % av rektors lønn videreføres og at det avtales et minimumsbeløp innenfor en ramme på kr.....

Stavanger, 18.10.2010

Christina Ullenius
styremedlem

Gunnar Berge
styremedlem

US 111/10 Lønnsvilkår for rektor

Bakgrunn

KD har i brev av 23.12.08 opplyst at UiA og UiS skal godtgjøre vervet som valgt rektor i samsvar med avtalen som gjelder de statlige høyskolene og kunsthøyskolene. Departementet og tjenestemannsorganisasjonene har inngått én avtale som gjelder rektorvervet ved universitetene og de vitenskapelige høyskolene opplistet ved navn og én som gjelder de statlige høyskolene og kunsthøyskolene. UiS (og UiA) står ikke i oppstillingen i den gjeldende avtalen for universitetene fra 2008, og har heller ikke stått i den tidligere avtalen.

Ved overgangen fra høyskole til universitet i 2005 falt UiS utenom både avtalen for høyskolene og avtalen for universitetene. Det ble derfor inngått en lokal avtale for godtgjøring av rektorvervet ved UiS som ligner den sentralt inngåtte avtalen for universitetene. Dette var vilkårene som gjaldt for rektor ved oppstart av valgperioden i 2007, og det ville ha vært arbeidsrettslig feil av universitetet å fravike disse vilkårene for sittende rektor i løpet av perioden fordi dette ville ha medført en betydelig reduksjon av godtgjøringen. Derfor var det ikke aktuelt å følge det som stod i departementets brev av 23.12.08.

Universitetet kan imidlertid ikke gå inn i en ny valgperiode for rektor uten å følge opp departementets brev om godtgjøring. Det skal gjennomføres rektorvalg i februar 2011 og lønnsvilkårene må være klarlagt i god tid før det.

Gjeldende lokale avtale

Avtalen bygger på den sentrale avtalen for universitetene som i korte trekk går ut på at rektor skal ha 110 % av universitetsdirektørens basislønn. Universitetsdirektørene ved de "gamle" universitetene lønnes etter statens lederlønssystem som består av basisdel og individuelle tillegg. Avtalen ved UiS sier at rektor skal ha 110 % av universitetsdirektørens lønn og prorektor 80 % av rektors lønn.

Universitetsdirektør Per Ramvi har i dag lønnstrinn 92 i statens lønnsregulativ, kr 985 100 per år. Rektors lønn er dermed kr 1 083 610 per år. Lønnen består av lønn som professor, lønnstrinn 78, kr 681 100 og godtgjøring for rektorvervet på kr 402 510. I følge departementets brev av 23.12.08 skulle godtgjøringen ha vært kr 230 000.

Det er ikke inngått noen sentral avtale for vervet som prorektor og derfor må det, avhengig av hva som bestemmes med hensyn til rektors avlønning, inngås en ny lokal avtale.

Mulige ordninger

Utgangspunktet for den neste valgperioden for rektor er lønn som vitenskapelig ansatt pluss en godtgjørelse på kr 230 000 per år. Dersom det legges til grunn at nåværende lønnsnivå skal opprettholdes kan følgende alternativer vurderes:

1. Lønn i fast stilling økes slik at den samlede lønnen med tillegget på kr 230 000 utgjør nåværende nivå. Økningen av lønnen i den faste stillingen må skje etter lokale forhandlinger i samsvar med hovedtariffavtalen pkt. 2.3.4. Det kan tenkes at det kan stille kandidater til valg som har såpass høy lønn i sin faste stilling at det sentralt fastsatte tillegget er høyt nok.
2. Det tas opp med KD at universitetsdirektøren overføres til lederlønssystemet og at rektor omfattes av den avtalen for godtgjøring som gjelder de "gamle" universitetene. Det vil i store trekk innebære at universitetsdirektøren innplasseres på en basislønn og vurderes for individuelle tillegg fra år til år og at rektor får en samlet lønn som utgjør 110 % av universitetsdirektørens basislønn.

Vurdering

Da styret etter overgangen til universitet i 2005 behandlet spørsmålet om lønn til universitetsdirektøren og godtgjørelse til rektor, ble det vurdert som viktig at lønnsnivået gjenspeilet at dette er topplederstillinger i en viktig samfunnsinstitusjon og at det står i rimelig forhold til nivået ved sammenlignbare institusjoner innenfor universitets- og høyskolesektoren. Det er ingen grunn til å vurdere dette annerledes i dag.

Den sentrale avtalen som UiS nå er pålagt å følge tar ikke høyde for at universitets- og høyskoleloven ikke setter noen begrensninger for hvem som kan velges som rektor. Avtalen tar utgangspunkt i at det er begrenset til vitenskapelig ansatte ved egen institusjon som kan velges til rektor. Det vurderes som mest sannsynlig at kandidater fortsatt kommer til å være vitenskapelig ansatte ved UiS. De fleste vitenskapelige ansatte har et lønnsnivå som gjør at vi med et tillegg på kr 230 000 ikke vil komme opp på den nåværende rektorlønnen. Derfor vurderes det som nødvendig å gjøre tiltak for å opprettholde nivået.

Gjennom alternativ 1 kan vi på en forholdsvis enkel måte sørge for å opprettholde lønnsnivået. Fremgangsmåten kan oppfattes som en omgåelse av den sentrale avtalen. På den annen side blir universitetene og høyskolene oppfordret av departementet til å utnytte handlingsrommet innenfor lønssystemet for å rekruttere og beholde

dyktige ansatte. Hvis denne fremgangsmåten tas i bruk, vil det være naturlig at styrets lønnsutvalg tar initiativ til lønnsendring dersom den som velges til rektor ikke er høyt nok lønnet i sin faste stilling. Lønns plasseringen i den faste stillingen kan vurderes i forbindelse med de årlige lokale forhandlingene på tilsvarende måte som den gjeldende prosedyre for universitetsdirektøren.

Etter overgangen til universitet ville det ha vært naturlig at departementet hadde sørget for at rektor og universitetsdirektør var lønnet etter samme ordninger som ved de andre universitetene (alternativ 2). Dette spørsmålet har styret så langt valgt ikke å ta opp med departementet fordi vurderingen har vært at vi innenfor gjeldende ordninger har tilstrekkelig handlingsrom til å oppnå et ønskelig lønnsnivå.

Alternativ 2 ville ha gjort håndteringen av lønnen til den øverste ledelse enklere. Alt bestemmes sentralt. Styrets befating ville ha blitt begrenset til å uttale seg i spørsmål om individuelt tillegg til universitetsdirektøren. Dermed ville styret miste muligheten til direkte å bestemme universitetsdirektørens lønn ut fra måloppnåelse og gir dermed dårligere muligheter til å ivareta arbeidsgiveransvaret.

Gjennom begge alternativene kan vi oppnå å fjerne den nåværende ordningen med at generelle og individuelle lønnsopprykk for universitetsdirektøren automatisk gir opprykk til rektor og prorektor. Det er viktig å komme bort fra en slik ordning. Grunnen er først og fremst at rektor og prorektor er en del av styret som bestemmer universitetsdirektørens lønn. Selv om det kan argumenteres for ordningen med at resultatene skapes i et fellesskap i toppledelsen, veier ikke det tungt nok til å videreføre ordningen.

Gjennom alternativ 1 er det mulig fortsatt å opprettholde at rektor skal ha 10 % høyere lønn enn direktøren. Lønnsutvalget anbefaler likevel ikke en slik ordning ut fra at rektor og prorektor under dette alternativet er med på å bestemme direktørens lønn, jf. avsnittet foran. Imidlertid kan styret legge opp til at rektor skal være høyere lønnet enn universitetsdirektøren uten at det tallfestes.

Når det gjelder prorektor er det mulig å videreføre en ordning med 80 % av rektors lønn under begge alternativer, men det må i alle tilfeller formaliseres i en ny avtale. Det bør likevel avtales et minimums tillegg fordi det kan tenkes situasjoner der prorektor i sin vitenskapelige stilling har opp mot 80 % eller mer av rektors lønn.

Lønnsutvalget viser til at styret i instruks for daglig ledelse ved UiS understreker at rektor er institusjonens øverste leder. Av dette følger at rektor skal være den høyest lønnede. Det må ikke innføres ny avlønningsordning som røkter ved dette prinsipp.

Lønnsutvalget mener at alternativ 1 gir styret nødvendig handlingsrom til å fastsette lønnsnivået og ivareta arbeidsgiveransvaret.

Lønnsfastsettelsen for universitetsdirektøren fastsettes som nå. Styret bør også drøfte hvordan lønnen til rektor mest hensiktsmessig kan fastsettes. Dette på bakgrunn av at rektor også er styreleder.

På denne bakgrunn fremsetter lønnsutvalget følgende forslag til vedtak:

Forslag til vedtak

1. Fra neste valgperiode gis det et tillegg for rektorvervet i samsvar med Kunnskapsdepartementets brev av 23.12.2008, kr 230 000 per år. Om nødvendig tas det opp forhandlinger etter Hovedtariffavtalen pkt. 2.3.4 for å øke lønnen i den faste stillingen slik at den samlede lønnen for rektor blir om lag som nå. Den bør være på linje med lønnen for rektor ved institusjoner av tilsvarende innretning og størrelse.
2. Rektor skal ha høyere lønn enn universitetsdirektøren. Lønn for universitetsdirektøren fastsettes som nå.
3. Det inngås forhandlinger om ny særavtale for avlønning av prorektor hvor det legges til grunn at ordningen med 80 % av rektors lønn videreføres og at det avtales et minimumsbeløp innenfor en ramme på kr.....

Universitetet i Stavanger, 18.10.2010

Christina Ullenius
Styremedlem

Gunnar Berge
styremedlem